



EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 3.3.2025
COM(2025) 65 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om vurdering af mulighederne for at strømline og forenkle processen for anvendelse af
en kapacitetsmekanisme i henhold til Kapitel IV i forordning (EU) 2019/943 i
overensstemmelse med artikel 69, stk. 3, i forordning (EU) 2019/943**

1. Indledning

Forordning (EU) 2024/1747¹ af 13. juni 2024 om ændring af forordning (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 for så vidt angår forbedring af udformningen af Unionens elektricitetsmarked. I henhold til artikel 69, stk. 3, i den ændrede forordning (EU) 2019/943 ("elektricitetsforordningen") skal Europa-Kommissionen ("Kommissionen") udarbejde en detaljeret rapport med en vurdering af mulighederne for at strømline og forenkle processen for anvendelse af en kapacitetsmekanisme og forelægge forslag med henblik på, hvis det er relevant, at strømline og forenkle processen for vurdering af kapacitetsmekanismer. Elektricitetsforordningens artikel 69, stk. 3, har følgende ordlyd:

"Senest den 17. januar 2025 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en detaljeret rapport med en vurdering af mulighederne for at strømline og forenkle processen for anvendelse af en kapacitetsmekanisme i henhold til kapitel IV for at sikre, at medlemsstaterne rettidigt kan afhjælpe problemer med tilstrækkelighed. I den forbindelse anmoder Kommissionen ACER om at ændre metoden til den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering, jf. artikel 23, i overensstemmelse med artikel 23 og 27, alt efter hvad der er relevant.

Kommissionen forelægger efter høring af medlemsstaterne senest den 17. april 2025 forslag med henblik på at strømline og forenkle processen for vurdering af kapacitetsmekanismer, alt efter hvad der er relevant.

Denne rapport indeholder en vurdering af mulighederne for at strømline og forenkle processen med at anvende en kapacitetsmekanisme i henhold til elektricitetsforordningens kapitel IV.

2. EU-RAMME FOR KAPACITETSMEKANISMER

2.1 EU-ramme baseret på elektricitetsforordningen og CEEAG

Ved elektricitetsforordningens kapitel IV blev der indført krav om begrundelse for kapacitetsmekanismer og regler for gennemførelsen af sådanne foranstaltninger for at sikre, at kapacitetsmekanismer ikke uretmæssigt forvrider Unionens indre marked for elektricitet, og at de ikke indføres som erstatning for nødvendige markedsreformer i medlemsstaterne².

EU's ramme for kapacitetsmekanismer blev oprettet for at muliggøre og bedre koordinere indførelsen af et midlertidigt supplerende værktøj, der skal sætte elsystemet i stand til at levere tilstrækkelig (herunder fleksibel) kapacitet til at imødekomme efterspørgslen på mellemlang til lang sigt, herunder støtte dekarboniseringen af energisystemet og integrationen af en stigende udbredelse af variable vedvarende energikilder. Desuden er der opstået yderligere bekymringer med hensyn til elforsyningssikkerheden efter den hidtil usete energikrise, som Unionen har oplevet

¹ [Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2024/1747 af 13. juni 2024 om ændring af forordning \(EU\) 2019/942 og \(EU\) 2019/943 for så vidt angår forbedring af udformningen af Unionens elektricitetsmarked, OJ L, 2024/1747, 26.6.2024.](#)

² Jf. artikel 20 og artikel 21, stk. 1, i forordning (EU) 2019/943.

i de seneste år. Det indre marked for elektricitet har været afgørende for at løse de udfordringer, som krisen har skabt, og det har gjort det muligt for medlemsstaterne at stole på de interne forsyninger. I kølvandet af krisen og i lyset af de fornyede ambitioner for udvikling af vedvarende energi samt EU's dekarboniseringsmål kan veludformede kapacitetsmekanismer være vigtige af hensyn til ressourcetilstrækkeligheden, og samtidig kan de sikre et velfungerende indre marked, lette udbredelsen af de mindst kulstofintensive teknologier og minimere omkostningerne for forbrugerne. Reglerne for det indre marked for elektricitet suppleres af EU's statsstøtteregler, navnlig statsstøttereglerne i Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022 ("CEEAG")³ som finder anvendelse på forsyningssikkerhedsforanstaltninger, der omfatter statsstøtte, herunder kapacitetsmekanismer.

Mere specifikt kan EU's ramme for ressourcetilstrækkelighed og kapacitetsmekanismer sammenfattes som følger (kapitel IV i elektricitetsforordningen og afsnit 4.8 i CEEAG):

2.1.1 Markedsfejl og hensigtsmæssighed

I henhold til elektricitetsforordningens artikel 20 skal medlemsstater med påviste problemer med tilstrækkelighed udarbejde en gennemførelsesplan med angivelse af, hvordan de agter at håndtere de grundlæggende årsager til problemerne med tilstrækkelighed gennem markedsreformer, og forelægge den for Kommissionen til revision. Medlemsstaterne skal overvåge anvendelsen af gennemførelsesplanerne og offentliggøre resultaterne i årlige rapporter.

2.1.2 Nødvendighed og proportionalitet

Medlemsstaterne fastsætter en målsætning for forsyningssikkerheden, også kaldet en pålidelighedsstandard, i henhold til reglerne i elektricitetsforordningens artikel 25. Pålidelighedsstandard fastlægges på baggrund af en økonomisk analyse, og den fastsætter en grænse for støtte til overkapacitet på bekostning af konkurrencen og de europæiske skatteyderes penge, når omkostningerne ved yderligere kapacitet overstiger den sociale velfærd, som en sådan kapacitet medfører. Med henblik herpå har ENTSO-E ifølge elektricitetsforordningen mandat til at udvikle en metode til beregning af værdien af mistet forbrug (VoLL), indgangsomkostning (CONE) og pålidelighedsstandard⁴. Metoden blev godkendt af ACER i oktober 2020.

Behovet for en kapacitetsmekanisme og omfanget af kapacitet, der skal indkøbes, bør vurderes på grundlag af en tilstrækkelighedsvurdering⁵. Med henblik herpå har ENTSO-E ifølge elektricitetsforordningen mandat til at udvikle en metode til vurdering af ressourcetilstrækkeligheden i Europa ("ERAA-metoden")⁶, som blev godkendt af ACER i oktober 2020. ENTSO-E forelægger hvert år på grundlag af denne metode et forslag til den årlige europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering ("ERAA"), der skal godkendes af ACER. I

³ Meddelelse fra Kommissionen – Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi 2022, C-2022/481 (EUT C 80 af 18.2.2022, s. 1).

⁴ Methodology for deriving the Value of Lost Load (VoLL), the Cost of New Entry (CONE) and the reliability standard: [Microsoft Word – VOLL CONE RS – bilag I \(europa.eu\)](#).

⁵ En tilstrækkelighedsvurdering er en undersøgelse af elsystemets evne til at dække den nuværende og forventede efterspørgsel efter elektricitet.

⁶ Methodology for calculating the European resource adequacy assessment: [Microsoft Word – ERAA – bilag I \(europa.eu\)](#).

overensstemmelse med elektricitetsforordningens artikel 24 kan medlemsstaterne også basere deres kapacitetsmekanismer på nationale ressourcetilstrækkelighedsvurderinger ("NRAA"), som dog bør baseres på ERAA-metoden og revideres af ACER, hvis deres resultater afviger fra resultaterne i ERAA.

Den mængde, der indkøbes som reaktion på kapacitetspriserne, bør fastsættes på en sådan måde, at den indkøbte mængde ikke overstiger pålidelighedsstandarden.

2.1.3 Opbygning

Den nuværende EU-ramme for kapacitetsmekanismer fastsætter en række krav, der skal opfyldes. Navnlig gælder følgende:

- Støtten bør tildeles (og støtteniveauet fastsættes) via en konkurrencebaseret udbudsprocedure (elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 1).
- Kapacitetsmekanismens udformning bør sikre, at alle teknologier, der opfylder objektive tekniske og miljømæssige krav, er støtteberettigede. Alle sådanne teknologier bør være berettigede til at deltage på en ikkediskriminerende måde (elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 1). For nylig blev der indført en bestemmelse for at tilskynde medlemsstaterne til at overveje at tilpasse udformningen af kapacitetsmekanismer for at fremme ikkefossile fleksible ressourcer såsom prisfleksibelt elforbrug og lagring (artikel 19g i elforordningen).
- Tilgængelighedskravene (og relaterede sanktioner) bør være tilstrækkelige til at sikre et vederlag, der giver kapacitetsudbydere incitament til at være tilgængelige i tider med forventet systemstress (hvilket kan føre til prishop, hvis systemet ikke er tilstrækkeligt fleksibelt) og står i et rimeligt forhold til den tjeneste, der leveres til elsystemet (artikel 22, stk. 1, i elforordningen).
- Kapacitetsmekanismer bør give kapacitetsudbydere mulighed for grænseoverskridende deltagelse (artikel 26 i elforordningen). Med henblik herpå har ENTSO-E i henhold til elektricitetsforordningen mandat til at udvikle en metode, der giver mulighed for grænseoverskridende deltagelse i kapacitetsmekanismer⁷, som blev godkendt af ACER i 2020.
- Deltagelsen af fossile brændstofteknologier er begrænset af en emissionsgrænse (elektricitetsforordningens artikel 22, stk. 4). For nylig blev der indført en undtagelse for fossile brændstofteknologier, hvor udledningen ligger over grænsen (elektricitetsforordningens artikel 64). Hvis undtagelsen indrømmes, kan ressourcer, der overskrider emissionsgrænsen, deltage i kapacitetsmekanismer frem til den 31. december 2028 på visse betingelser.
- I tilfælde af en strategisk reserve bør det være klart, at den kapacitet, der er indgået kontrakt om i den strategiske reserve, ikke indgår som en del af elmarkederne, selv i situationer, hvor priserne er høje (artikel 22, stk. 2, i elektricitetsforordningen).

⁷ Methodology for cross-border participation in capacity mechanisms: [Microsoft Word – XBP CM – bilag I – tekniske specifikationer \(europa.eu\)](#).

2.2 Nuværende godkendelsesproces

De nødvendige skridt i henhold til elektricitetsforordningen og statsstøttereglerne gennemføres normalt parallelt for at fremme en hurtig godkendelse:

1. Medlemsstaten forelægger Kommissionen en plan for en markedsreform (gennemførelsesplan), hvoraf det fremgår, hvordan medlemsstaten har til hensigt at afhjælpe markedsfejl eller reguleringsmæssige forvridninger. Kommissionen afgiver udtalelse senest fire måneder efter den formelle forelæggelse af planen (elektricitetsforordningens artikel 20).⁸
2. Medlemsstaten bør begrunde behovet for og proportionaliteten af kapacitetsmekanismen på basis af to elementer:
 - en tilstrækkelighedsvurdering, der kan udarbejdes som en ERAA, som godkendt af ACER. Hvis en medlemsstat ønsker at benytte en NRAA, skal antagelser, metoder og resultater heri verificeres af Kommissionen inden vedtagelse af statsstøtteafgørelsen. Hvis en NRAA nærmere bestemt afdækker et problem, der ikke er identificeret i en ERAA, indsender medlemsstaten⁹ sin NRAA til ACER, som inden for to måneder afgiver en udtalelse om, hvorvidt forskellene mellem de nationale og europæiske vurderinger er berettigede (artikel 24 i elektricitetsforordningen)
 - et mål for forsyningssikkerhed (pålidelighedsstandard), der beregnes på grundlag af elektricitetsforordningens artikel 25 og ACER's metode til beregning af værdien af mistet forbrug, indgangsomkostningen og pålidelighedsstandarden (elektricitetsforordningens artikel 23, stk. 6). Pålidelighedsstandarden og den anvendte metode skal verificeres af Kommissionen inden vedtagelse af en afgørelse om statsstøtte.
3. Medlemsstaten skal anmelde kapacitetsmekanismen til Kommissionen med henblik på vurdering i henhold til EU's statsstøtteregler.

3. STATUS FOR GENNEMFØRELSE AF EU-RAMMEN OG VIGTIGSTE LÆRINGER

EU's ramme for kapacitetsmekanismer blev vedtaget i 2019, og siden er der taget en række skridt til at gennemføre rammen fuldt ud (dvs. udvikling af EU-metoder i forbindelse med kapacitetsmekanismer¹⁰). Der kan uddrages erfaring fra Kommissionens workshopper,

⁸ Medlemsstaterne drøfter ofte udkastet til en plan for en markedsreform med Kommissionen, inden udkastet formelt forelægges, og det letter en hurtig vedtagelse af Kommissionens udtalelse om planen.

⁹ TSO'er og nationale myndigheder drøfter ofte de nationale tilstrækkelighedsvurderinger med ACER, inden de formelt indsender deres rapporter. Dermed kan ACER tidligt identificere eventuelle problemer i rapporterne med hensyn til antagelser, metodologi osv.

¹⁰ Metodologi til bestemmelse af VoLL, CONE og pålidelighedsstandarden, metodologi for den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering og metodologier for grænseoverskridende deltagelse i kapacitetsmekanismer.

statsstøttepraksis og ACER's overvågningsrapporter om forsyningssikkerhed¹¹. Det omfatter varigheden og kompleksiteten af processen til anvendelse af en kapacitetsmekanisme.

Denne rapport er baseret på den praksis, som medlemsstaterne har anvendt ved udarbejdelse, vedtagelse og drift af kapacitetsmekanismer siden vedtagelsen af elektricitetsforordningen, samt Kommissionens sagspraksis. Kommissionen har vedtaget statsstøttebeslutninger om to ordninger (Belgien¹², Finland¹³) siden elektricitetsforordningens ikrafttræden. Kommissionen er i drøftelser vedrørende forhåndsmeddelelser med en række medlemsstater om deres ordninger.

Rapporten er også baseret på den feedback, som interessenterne har indsendt til Kommissionen i forbindelse med den offentlige høring om Kommissionens forslag til en reform af elmarkedets udformning¹⁴, som er sammenfattet i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager Kommissionens forslag¹⁵.

Den 22. maj 2023 og den 7. juni 2023 organiserede Kommissionen to workshops med medlemsstaterne om "Streamlining the EU capacity mechanism framework". På workshopperne var der primært fokus på den nuværende ERAA-metodologi og godkendelsesprocessen for kapacitetsmekanismer. Indholdet af disse workshops blev også præsenteret af Kommissionen og ACER for EU's reguleringsforum for elektricitet den 8. juni 2023 og den 27. maj 2024. Forummet glædede sig over initiativet til at fremskynde godkendelsesprocessen for kapacitetsmekanismer og forenkle ERAA-metodologien¹⁶.

Endelig er der i denne rapport fokus på en række spørgsmål, der blev rejst i forbindelse med medlovgivernes forhandlinger om forslaget til reform af elmarkedets udformning, som førte til kravet fra Kommissionen om udarbejdelse af denne rapport.

3.1 Markedsfejl og hensigtsmæssighed

Kommissionen har udarbejdet og udsendt en vejledning¹⁷ til medlemsstaterne om, hvordan medlemsstaternes gennemførelsesplaner skal udarbejdes. I forbindelse med vurderingen af planerne indhenter Kommissionen udtalelser fra interessenter om medlemsstaternes foreslåede reformer, og den afholder møder eller har skriftlige drøftelser med medlemsstaterne for at afklare spørgsmål eller problemstillinger, efterhånden som de opstår.

¹¹ Findes her: <https://www.acer.europa.eu/electricity/security-of-supply/monitoring-security-electricity-supply>.

¹² Dette omfatter to statsstøttebeslutninger om ændring af den belgiske ordning, som findes under sagsnumrene [SA.54915](#) og [SA.104336](#).

¹³ Tilgængelige under sagsnummer [SA.55604](#).

¹⁴ Findes her: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13668-Electricity-market-reform-of-the-EUs-electricity-market-design/public-consultation_da.

¹⁵ Commission Staff Working Document, Reform of Electricity Market Design, SWD(2023) 58 final, https://energy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/SWD_2023_58_1_EN_autre_document_travail_service_part1_v6.pdf.

¹⁶ Se 2023-forummets konklusioner her: https://energy.ec.europa.eu/events/38th-meeting-european-electricity-regulatory-forum-2023-06-08_en. Se 2024-forummets konklusioner her: https://energy.ec.europa.eu/events/39th-european-electricity-regulatory-forum-2024-05-27_en.

¹⁷ Findes her: https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-12/market_reform_plan_guidance_final_0.pdf.

Kommissionens vejledning kan lette analysen af mulige reguleringsmæssige forvridninger og markedsfejl fra medlemsstaternes side. Den foreslåede struktur i vejledningen giver også Kommissionen mulighed for bedre at forstå elektricitetsmarkedets funktion og de specifikke problemer i den pågældende medlemsstat. Dermed kan Kommissionen hurtigere vedtage sin udtalelse om planen. Til dato har mange medlemsstater (12 ud af 27)¹⁸) allerede modtaget udtalelser fra Kommissionen om deres gennemførelsesplaner.

3.2 Nødvendighed og proportionalitet

ACER's metode til vurdering af den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering blev vedtaget af ACER i 2020. Udarbejdelsen af en ERAA i overensstemmelse med ERAA-metoden krævede en trinvis gennemførelse af ENTSO-E. ENTSO-E bevirkede betydelige fremskridt i udarbejdelsen af ERAA, men ACER godkendte ikke ERAA'erne for 2021 og 2022, hovedsageligt på grund af manglende ensartethed og robusthed i vurderingen. I 2024 godkendte ACER for første gang "ERAA 2023", og det konkluderede, at vurderingen havde et robusthedsniveau, der er tilstrækkeligt til, at beslutningstagerne kan stole på resultaterne.

Nogle medlemsstater¹⁹ har været kritiske med hensyn til kompleksiteten i ERAA-metoden, og at det "centrale referencescenarie" for ERAA (med to varianter – med og uden kapacitetsmekanismer) med den nuværende metodologi skal anvendes til at identificere tilstrækkelighedsproblemer. Det bør dog tages i betragtning, at ERAA-metoden er baseret på en såkaldt "sandsynlighedsvurdering", som allerede indregner flere scenarier og sandsynligheden for, at de forekommer. Det til trods mener nogle medlemsstater, at det medfører begrænsninger kun at have ét centralt referencescenarie til at forudsige den fremtidige udvikling, da det kan forekomme som om, at "én sandhed" lægges til grund for det fremtidige scenarie, samtidig med at der lægges mindre vægt på alternative scenarier. I øjeblikket er et af de vigtigste kritikpunkter vedrørende det centrale referencescenarie, at det er baseret på den antagelse, at målene i de nationale energi- og klimaplaner vil blive opfyldt fuldt ud, uden at der tages hensyn til, at der kan opstå forsinkelser i gennemførelsen af de foranstaltninger, der er beskrevet i planerne, og at sådanne forsinkelser kan påvirke systemets tilstrækkelighed. Elektricitetsforordningen henviser til "centrale referencescenarier" i flertal. Det giver mulighed for at indføre et supplerende centralt referencescenarie, der viser et andet tempo i energiomstillingen. Det bør dog repræsentere en sandsynlig fremstilling af fremtiden, så der kan træffes beslutninger om statsstøtte, der bygger på de centrale scenarier, når kapacitetsmekanismernes nødvendighed og proportionalitet begrundes.

Da resultaterne af ERAA ikke var tilgængelige før 2024, var medlemsstaterne nødt til at basere sig på nationale ressourcetilstrækkelighedsvurderinger (som skal være baseret på den samme ACER-metode som ERAA) for at begrunde og dimensionere deres kapacitetsmekanismer i denne periode. Ifølge ACER's overvågningsrapport om forsyningssikkerhed 2023²⁰ har nogle medlemsstater foretaget omfattende tilstrækkelighedsvurderinger, men ACER påpegede også, at andre

¹⁸ Belgien, Bulgarien, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Italien, Litauen, Polen, Spanien, Sverige (Estland gennemgår i øjeblikket processen).

¹⁹ Også rejst under de to workshops med medlemsstaterne, der blev afholdt i juni 2023.

²⁰ acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/Security_of_EU_electricity_supply_2023.pdf.

medlemsstater kan have anvendt "forenklede" tilgange, der afveg væsentligt fra ACER's metode. Interessant nok fremgår det af ACER SoS-overvågningsrapport for 2024, at mange medlemsstater²¹ allerede i de nationale ressourcetilstrækkelighedsvurderinger medtager yderligere scenarier ud over det centrale referencescenarie, hvor der i modellen lægges et andet tempo til grund for energiomstillingen. Nogle medlemsstater²² medtager scenarier i deres NRAA, hvor modellen omfatter reduceret tilgængelighed af ressourcer eller netkapacitet²³, så virkningen af usandsynlige forhold med stor indvirkning på elsystemet kan vurderes. I den type scenarier tages der højde for risici med afgørende negative konsekvenser i modsætning til elektricitetsforordningens sandsynlighedsbaserede tilgang, hvor sandsynligheden vedrører usikre fremtidige hændelser. Endelig fastsættes det i elektricitetsforordningen, at der i ressourcetilstrækkelighedsvurderinger kan tages højde for følsomheder over for ekstreme vejrforhold. Nogle få medlemsstater²⁴ medtager sådanne følsomheder i de nationale ressourcetilstrækkelighedsvurderinger.

ACER's metode til beregning af VoLL, CONE og pålidelighedsstandarden blev vedtaget af ACER i 2020. I henhold til metoden gennemfører medlemsstaterne undersøgelser med deltagelse af forskellige grupper af elforbrugere for at anslå deres villighed til at betale for kapacitet såvel som med deltagelse af kapacitetsudbydere for at anslå omkostningerne ved ny kapacitet. Gennemførelsen af ACER's metode på nationalt plan varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat.²⁵ I en nylig undersøgelse fra ACER²⁶ fremgår det, at de betydelige forskelle i VoLL (vurderet ved hjælp af en undersøgelsesbaseret tilgang) og CONE mellem medlemsstaterne sandsynligvis ikke fuldt ud kan forklares med særlige nationale forhold, der afspejler strukturelle forskelle i økonomierne. Der peges på mulige vanskeligheder med gennemførelsen²⁷ og bredden i resultaterne ved en undersøgelsesbaseret tilgang. Sådanne problemer i gennemførelsen kan føre til afvigelser, der kan give anledning til over- eller underinvestering i forsyningssikkerhed. Gennemførelse af metodologien og gennemførelse af VoLL-, CONE- og pålidelighedsstandardundersøgelsen i de enkelte medlemsstater kan også være besværlig og dyr, især for små nationale myndigheder, som kan mangle ressourcer og personale til at udføre arbejdet.

3.3 Udformning af kapacitetsmekanismer

På baggrund af praksis har Kommissionen konstateret følgende væsentlige mangler i *udformningen* af kapacitetsmekanismer.

For det første indeholder nogle kapacitetsmekanismer krav til produktdesignet, som kan gøre det vanskeligt at integrere nye teknologier (såsom prisfleksibelt elforbrug og lagring), så det

²¹ Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Frankrig, Spanien, Portugal (ACER SoS-overvågningsrapport for 2024).

²² Estland, Belgien, Finland og Sverige (ACER SoS-overvågningsrapport for 2024).

²³ Det kan være hændelser såsom samtidige svigt i flere netelementer, afbrydelse af leverancer af brændstoffer til elproduktion eller lavere tilgængelighed af udenlandske eller lokale kernekraftværker.

²⁴ Tyskland, Irland, Italien og Sverige (ACER SoS-overvågningsrapport for 2024).

²⁵ ACER SoS-overvågningsrapport for 2021, s. 8.

²⁶ <https://www.acer.europa.eu/public-events/acer-webinar-implementation-eu-methodology-electricity-adequacy-metrics>

²⁷ Det skyldes, at medlemsstaterne har truffet beslutninger på grundlag af en række faktorer vedrørende udformningen af undersøgelsen og behandlingen af resultaterne af undersøgelsen.

eksisterende produktionsmiks fastlåses²⁸. Disse krav omfatter f.eks. tilgængelighedskrav og restriktive reduktionsfaktorer (dvs. den procentdel af enhedens installerede kapacitet, der karakteriserer dens faktiske kapacitet), minimumskapacitet, der kan komme i betragtning, langvarige leveringskrav og mindste budstørrelser.

For det andet er det i nogle kapacitetsmekanismer vigtigt at tiltrække nye aktører (f.eks. ved at indgå langsigtede kontrakter), hvilket kan tage tid i praksis. Ifølge ACER's SoS-overvågningsrapport for 2024 er det de etablerede virksomheder, der som "traditionelle" kapacitetsudbydere er de største modtagere af støtte. Helt konkret er naturgaskraftværker de største modtagere under kapacitetsmekanismer fra 2022 og fremefter efterfulgt af kernekraft- og vandkraftkapacitet²⁹. Samtidig udgør ikke-traditionelle kapacitetsudbydere såsom vedvarende energi, lagring og prisfleksibelt elforbrug en lille andel af den kapacitet, der aflønnes under kapacitetsmekanismer, dog med en positiv væksttendens.³⁰ Det er dog vigtigt at bemærke, at dette til dels skyldes, at kapacitetsmekanismerne på markedet afspejler elektricitetsmikset, og at størstedelen af vederlaget går til eksisterende ressourcer på markedet.

For det tredje giver kapacitetsmekanismerne undertiden ikke mulighed for effektiv deltagelse af grænseoverskridende ressourcer på lige fod med indenlandske kapacitetsudbydere, som krævet i elektricitetsforordningen.³¹ Bortset fra den polske kapacitetsmekanisme er gennemførelsen af rammen for direkte grænseoverskridende deltagelse enten endnu ikke afsluttet (Belgien, Frankrig og Irland) eller forenklet (Italien) i resten af de markedsdækkende kapacitetsmekanismer. Ifølge nogle undersøgelser³² skyldes det, at den nuværende ramme for grænseoverskridende deltagelse, herunder de metoder, der er udviklet af ACER, er kompleks og vanskelig at gennemføre. Desuden fastsættes det i elektricitetsforordningen, at den maksimalt tilladte indgangskapacitet (MEC) til deltagelse i kapacitetsmekanismer bør beregnes af de regionale koordinationscentre (RCC'er) og baseres på de årlige ERAA-vurderinger. Indtil 2023 beregnede medlemsstaterne selv MEC (da beregningsprocessen i de regionale koordinationscentre ikke var fastlagt, og ERAA-resultaterne ikke forelå). I 2024 udarbejdede de regionale koordinationscentre for første gang MEC-anbefalinger på grundlag af resultaterne af den godkendte ERAA 2023. ENTSO-E vurderer imidlertid i øjeblikket kun ressourcetilstrækkeligheden fuldt ud for fire målår ud af de ti, der er omhandlet i elektricitetsforordningen. Det bevirker manglende data til beregning af MEC.

For det fjerde anvendes der med kapacitetsmekanismerne i de forskellige medlemsstater heterogene sanktioner for at tilskynde kapacitetsudbydere til at opfylde deres forpligtelser. De eksisterende sanktionsordninger under kapacitetsmekanismerne giver ikke altid tilstrækkeligt passende incitamenter til rent faktisk at garantere leveringen af den tjenesteydelse, der er indgået

²⁸ Se ACER's markedsovervågningsrapport for 2023 om hindringer for prisfleksibelt elforbrug og smartEN-kort over ressourcetilstrækkelighedsmekanismer: smarten.eu/wp-content/uploads/2022/01/the-smarten-map-2021-DIGITAL-final.pdf.

²⁹ Deres relative andele i 2023 var på henholdsvis ca. 32 %, 24 % og 15 %.

³⁰ Ifølge ACER's SoS-overvågningsrapport for 2023 udgør andre vedvarende energikilder end vandkraftværker kun 6 GW eller 3 % af den samlede kapacitet. Prisfleksibelt elforbrug udgør 4 GW, og lagerkapaciteten er stadig lav og lå på 300 MW i 2022.

³¹ ACER SoS-overvågningsrapport for 2023.

³² Menegatti, E., Meeus, L. (2024), FSR Policy Brief: An easy fix to streamline capacity markets: <https://hdl.handle.net/1814/77492> (foreligger ikke på dansk).

kontrakt om³³. Eksempelvis er sanktioner for forsinkelser i kapacitetsopbygningen eller for manglende tilgængelighed generelt meget lavere end den VoLL, der anvendes til at identificere omkostningerne ved manglende kapacitet og begrunde kapacitetsmekanismerne.

Endelig giver forordning (EU) 2024/1747 (artikel 19g og 19h) medlemsstaterne mulighed for at indføre støtteordninger for fleksibilitet baseret på ikkefossile brændstoffer. Da det mål, der forfølges med sådanne fleksibilitetsordninger, kan overlappe målene for kapacitetsmekanismerne, bør sammenhængen mellem kapacitetsmekanismer og fleksibilitetsforanstaltninger overvejes for at tilvejebringe den blanding af pålidelig og fleksibel dekarboniseret kapacitet, der er nødvendig for det fremtidige energisystem, på den mest omkostningseffektive måde.

3.4 Offentlig høring, gennemsigtighed og evaluering

Siden den 1. juli 2023 har medlemsstaterne i henhold til statsstøttere reglerne skullet foretage offentlige høringer i 4-6 uger (afhængigt af ordningens budget) om eventuelle forsyningssikkerhedsforanstaltninger, der kræver statsstøttegodkendelse³⁴. Dette krav blev indført (sammen med et lignende krav til dekarboniseringsordninger) for at sikre, at interessenterne er bekendt med eventuelle planlagte foranstaltninger og har mulighed for at undersøge og komme med input til udformningen af og nøgleparametrene for de planlagte statsfinansierede kapacitetsmekanismer. Dette giver f.eks. markedsdeltagerne mulighed for at fremsætte synspunkter om krav til prækvalifikation og kapacitetstilgængelighed og sanktioner, der som beskrevet ovenfor kan udgøre hindringer for visse ressourcers deltagelse, mindske konkurrencen og øge omkostningerne. Disse krav indebærer imidlertid også et ekstra proceduremæssigt trin for de nationale myndigheder, der ønsker at indføre kapacitetsmekanismer.

3.5 Godkendelsesprocessens varighed

Medlemsstaterne har anset³⁵ proceduren for vedtagelse af statsstøtteafgørelser om kapacitetsmekanismer som en langvarig proces. Godkendelsesprocessen for den nuværende kapacitetsmekanisme har generelt en varighed på mindst seks måneder. Praksis har imidlertid vist, at forudgående drøftelser med medlemsstaterne kunne vare længere, dvs. op til to år. Det skyldtes ikke kun, at der var tale om en slags "pilot-anvendelse" af de første procedurer i henhold til de nye bestemmelser i elektricitetsforordningen (artikel 20-27), men også, at ordningen i den forudgående fase stadig er under udarbejdelse. De indledende idéer drøftes stadig i medlemsstaten, og flere runder med interne dialoger med nationale interessenter og med Kommissionens tjenestegrene er ofte nødvendige for at færdiggøre den detaljerede udformning af en foranstaltning og sikre, at den opfylder kravene i EU-lovgivningen.

4. KOMMISSIONENS FORSLAG TIL AT STRØMLINE OG FORENKLE

³³ ACER SoS-overvågningsrapport for 2023.

³⁴ Punkt 348 [CEEAG](#).

³⁵ Medlemsstaterne blev indledningsvist hørt i juni 2023, da Kommissionen afholdt to workshoper for medlemsstaterne, og under forummet for regulering af elektricitet i Rom 2023.

4.1 Gennemgang af ACER's metode til ERAA

I henhold til elektricitetsforordningens artikel 69, stk. 3, skal Kommissionen på grundlag af denne rapport anmode ACER om at ændre metoden til ERAA, hvor det er relevant. For at imødekomme de betænkeligheder vedrørende ERAA-metoden, der er beskrevet ovenfor, bør ACER (i samarbejde med ENTSO-E) revidere sin metode til vurdering af tilstrækkeligheden i Unionen og overveje at revidere metoden til beregning af parametrene for tilstrækkelighed for at mindske medlemsstaternes gennemførelsesbyrde og lette den harmoniserede gennemførelse af EU-rammen.

Metoden bør ajourføres og strømlines på en række områder for at sikre rammens robusthed og lette gennemførelsen for interessenterne (ENTSO-E på EU-plan og transmissionssystemoperatører ("TSO'er") eller andre enheder på nationalt plan) under hensyntagen til erfaringerne fra praksis.

Kommissionens anmodning til ACER definerer kun omfanget af en sådan forenkling af ERAA-metoden. Det er op til ENTSO-E at forelægge detaljerede udkast til forslag til metoder til godkendelse hos ACER i overensstemmelse med elektricitetsforordningens artikel 27.

4.1.1 Scenarierammen

I henhold til ERAA-metoden (artikel 3) bør identifikationen af problemer med tilstrækkeligheden baseres på et centralt referencescenarie (med varianter³⁶, hvor godkendte kapacitetsmekanismer enten indgår eller ikke indgår), mens andre aspekter kun har til formål at vurdere robustheden af det identificerede tilstrækkelighedsproblem.

Det nuværende centrale referencescenarie er baseret på opfyldelse af målene i de nationale energi- og klimaplaner, der består af politiske målsætninger og mål. I de nationale energi- og klimaplaner beskrives udviklingen i den fremtidige installerede kapacitet (vedvarende energi, lagring) og efterspørgsel (elektrificering, energieffektivitet) i overensstemmelse med EU's ambitiøse mål. Medlemsstaternes nationale energi- og klimaplaner er de bedste tilgængelige planer, der beskriver de fremtidige energisystemer gennem energiomstillingen. I scenariet tages der dog ikke højde for, at der kan opstå forsinkelser i gennemførelsen af de foranstaltninger, der er beskrevet i planerne, og at sådanne forsinkelser kan påvirke tilstrækkeligheden i systemerne. Desuden ajourføres de nationale energi- og klimaplaner hvert femte år, og den oprindeligt beskrevne udvikling kan komme til at afvige fra planen. F.eks. kan udviklingen af nye aktiver i forbindelse med elproduktion (f.eks. vedvarende energikilder, kernekraft), efterspørgsel (f.eks. H₂-elektrolyse) og afgørende infrastruktur (nationalt net, tilslutning af produktionsaktiver, sammenkoblinger) afvige fra planen med hensyn til sammensætning eller tempo.

Derfor kan det overvejes at revidere scenarierammen og indføre et yderligere scenarie med "tendenser og fremskrivninger" i metoden til identifikation af tilstrækkelighedsproblemer, som medlemsstaterne kan anvende til at begrunde indførelsen af en kapacitetsmekanisme. Dette vil

³⁶ Forordning (EU) 2024/1747 styrkede kapacitetsmekanismernes betydning med hensyn til at håndtere tilstrækkelighedsproblemer. Derfor bliver den variant, hvor godkendte kapacitetsmekanismer indgår, mere relevant end den variant, hvor de ikke indgår. Det kan danne grundlag for indsatsen for at strømline metoden.

have den fordel, at det giver mulighed for at overveje et alternativt fremtidsperspektiv, f.eks. hvor vedvarende energi, kernekraft eller lagring installeres i et andet tempo, og elektrificeringen finder sted i et andet tempo.

Dette scenarie med "tendenser og fremskrivninger", der også fastlægges på basis af sandsynligheder, vil være et scenarie, hvor der tages højde for de faktiske fremskridt med hensyn til at gennemføre medlemsstaternes nationale energi- og klimaplaner. Det omfatter den observerede udvikling i udbud og efterspørgsel (under hensyntagen til f.eks. elektrificeringstempo og energieffektivitet) og netudvikling under hensyntagen til risikoen for, at opfyldelsen af målsætningerne og målene for nogle lande ikke vil ske inden for de fastsatte tidsfrister³⁷. Derfor bør det andet scenarie ikke omfatte andre risici, så man undgår en skævvridning af formålet, som er at registrere det faktiske tempo i energiomstillingen. Formålet kræver også, at de tendenser, der indbygges i det andet scenarie, ikke er mere konservative end medlemsstaternes fremskrivninger, herunder politikker og foranstaltninger, der allerede er vedtaget og gennemført. I forbindelse med denne udvidelse af scenarierammen er det desuden vigtigt at definere passende komparative indikatorer for at afgrænse forskellene mellem centrale referencescenarier. Dermed kan interessenterne også effektivt sammenligne de vigtigste antagelser over årene. Det supplerende scenarie skal sikre en præcis balance mellem realistiske og konservative skøn for at undgå risikoen for at øge omkostningerne for forbrugerne uden samtidig at sikre dem meningsfulde ekstra fordele.

Af ovennævnte grunde bør det supplerende scenarie og de indbyggede antagelser, navnlig baseret på historiske data³⁸ og aktuelle fremskrivninger³⁹, som adskiller sig fra de målsætninger og mål, som medlemsstaterne har foreslået for at sikre overensstemmelse med Unionens energi- og klimamål for 2030 og 2050-målet om klimaneutralitet, være genstand for en grundig offentlig høring. ACER bør vejlede om, hvordan denne offentlige høring bør gennemføres. TYNDP-interessentreferencegruppen opfordres til at afgive udtalelse om ERAA-scenariernes overensstemmelse med TYNDP-scenarierammen.

Det er vigtigt at huske på, at de nationale tilsynsmyndigheder fortsat vil spille en rolle med hensyn til at sikre, at de specifikke udviklinger, som medlemsstaterne har identificeret, kan inddrages ved udformningen af en kapacitetsmekanisme.

4.1.2 Udvælgelsen af målår

ERAA-metoden (artikel 4, stk. 1) kræver modellering af hvert år over en 10-årig tidshorisont (baseret på kravet i elektricitetsforordningen). Med hensyn til beslutningstagningen om nødvendigheden af en kapacitetsmekanisme samt for beregningen af den maksimale indgangskapacitet for grænseoverskridende deltagelse i kapacitetsmekanismer er det vigtigt at have resultater for de enkelte år. Interessenterne (ENTSO-E) har imidlertid haft

³⁷ <https://www.eea.europa.eu/themes/climate/trends-and-projections-in-europe>.

³⁸ F.eks. i henhold til artikel 18 i forvaltningsforordningen.

³⁹ Herunder de politikker og foranstaltninger, der er under overvejelse, og som har en realistisk chance for at blive vedtaget.

beregningsmæssige problemer ved modellering af de enkelte af de ti år. Med henblik på forenkling kan modellen i fremtiden bruges til eksplicit at modellere et begrænset antal målår, som er afgørende for beslutningstagningen vedrørende kapacitetsmekanismer (herunder beregning af den maksimale indgangskapacitet), mens andre målår kan modelleres ved ekstrapolering.

4.1.3 Anvendelse af vurdering af den økonomiske levedygtighed

I henhold til ERAA-metoden (artikel 6) bruges vurderingen af økonomisk levedygtighed til modelberegning i forbindelse med beslutninger om indtræden på og udtræden af markedet. I øjeblikket måler ERAA-modellen ressourcernes økonomiske levedygtighed ved hjælp af den såkaldte "systemomkostningstilgang", som minimerer de samlede systemomkostninger, dvs. summen af faste omkostninger og samlede driftsomkostninger. En sådan tilgang, der optimerer omkostningerne for hele det europæiske system i et enkelt trin, har givet anledning til betydelige beregningsmæssige begrænsninger og uoverensstemmelser mellem beslutninger om kapacitetstilgang eller -afgang og de anslåede risici for tilstrækkeligheden. For at løse disse problemer bør ressourcernes økonomiske levedygtighed baseres på en tilgang med "indtægtsmaksimering", hvor forskellen mellem forventede indtægter og omkostninger måles for hver kapacitetsressource⁴⁰. En sådan tilgang anvendes allerede af nogle TSO'er i Europa. Det sikrer en større enkelthed at opdele vurderingen af den økonomiske levedygtighed i mindre og dermed også beregningsmæssigt mindre krævende iterationer (som en "iterativ tilgang"⁴¹), og samtidig sikres en bedre modellering af beslutninger om kapacitetstilgang eller -afgang. ERAA-metoden bør indeholde en efterfølgende proces for at muliggøre direkte fastlæggelse af den mængde, der skal indkøbes for hvert budområde, afledt af den manglende tilstrækkelighed, der er konstateret i modellen. Desuden vil denne tilgang lette anvendelsen af flowbaseret kapacitetsberegning, som på passende vis afspejler grænseoverskridende handelsmuligheder og underliggende velfærdsgevinster. En yderligere forenkling kunne vedrøre en revision af antallet af klimaår, der er modelleret i den sandsynlighedsbaserede vurdering, samtidig med at det sikres, at ressourcetilstrækkelighedsbehovet afspejles nøjagtigt.

I øjeblikket modellerer ERAA investeringsadfærd ved at beregne en CONE (omkostninger ved ny indtræden) ved hjælp af to nøgleparametre, nemlig de vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger (WACC) og kritiske renter (dvs. den minimumsforrentning, som fondsudbyderne (aktionærer og/eller kreditorer) kræver for at finansiere investeringer i referenceteknologien i det pågældende geografiske område). Nogle interessenter udtrykte bekymring over, at vurderingen kan være for optimistisk med hensyn til investeringsadfærd, da risikosky investorer muligvis ikke vil kunne finansiere et projekt på grund af ekstreme pristoppe, der kun forekommer få timer om året. Der bør derfor også lægges særlig vægt på betingelserne for

⁴⁰ Den økonomiske rentabilitetsvurdering bør tilpasses for bedre at få fat på indtægter, der er relevante for nye, rene og fleksible ressourcer (herunder dem fra markeder for systemydelser). Med henblik herpå er det yderst vigtigt med et tæt samspil med de relevante interessenter, der forstår de faktiske forretningsmodeller for disse teknologier.

⁴¹ Ved økonomisk simulering af lastfordeling beregnes indtægter og omkostninger for forskellige ressourcer, og derefter justeres investeringerne på grundlag af resultaterne, og lastfordelingen køres igen efterfulgt af justering af kapacitet osv., indtil der er ligevægt på markedet.

investeringsbeslutningsprocessen ved at foretage en korrekt modellering af en rationel investors risikoaversion ved hjælp af "kritiske renter".

4.1.4 Overførselskapacitet

Den nuværende ERAA (artikel 4, stk. 7, i ERAA-metodologien) modellerer budområdeoverskridende udvekslinger fra tredjelande på to forskellige måder: i) for systemer, der slet ikke er modelleret⁴² (Rusland, Belarus), antages der ingen budområdeoverskridende udveksling, og ii) for systemer, der "ikke udtrykkeligt modelleres" (Marokko, Moldova, Tunesien og Ukraine)⁴³, skal budområdeoverskridende udvekslinger afspejle markedsvilkårene og den forventede driftspraksis (herunder specifikke tilslutningsaftaler). Antagelser i forbindelse med disse områdeoverskridende udvekslinger fra tredjelande bør løbende overvåges af ENTSO-E (med ACER's tilsyn) for at afspejle det risikoniveau, der er forbundet med systemerne.

4.1.5 Virkningen af foranstaltninger anført i medlemsstaternes gennemførelsesplaner

ERAA-metodologien (artikel 3, stk. 3, og artikel 5, stk. 14) indeholder et krav om, at vurderingen skal være i overensstemmelse med de foranstaltninger og tiltag, som medlemsstaterne har fastlagt i gennemførelsesplanerne i henhold til elektricitetsforordningens artikel 20, stk. 3. Af forenklingshensyn (og i overensstemmelse med artikel 23, stk. 5, i elektricitetsforordningen) kan vurderingen i fremtiden – i stedet for at være i overensstemmelse med foranstaltningerne i medlemsstaternes gennemførelsesplaner – foregribe den sandsynlige virkning af foranstaltningerne i disse planer.

Hvis der derudover identificeres en indirekte begrænsning af engrosprisdannelsen i henhold til elektricitetsforordningens artikel 10, stk. 4 (og modelleret i ERAA), kræver ERAA-metodologien (artikel 3.7), at vurderingen indeholder en obligatorisk følsomhed for at fastslå, om indirekte begrænsninger af prisdannelsen kan udgøre mulige kilder til ressource-tilstrækkelighedsproblemer. Af forenklingshensyn kan denne følsomhed blive ikke-obligatorisk.

4.1.6 Reduktionsfaktorer

ERAA-metoden (artikel 4, stk. 4) indeholder krav om tilgængelighed af forsyningskilder. Der bør være en fælles holdning til definitionen af reduktionsfaktorer for forskellige teknologier. Disse reduktionsfaktorer bør gøres offentligt tilgængelige af ENTSO-E (med ACER's tilsyn).

4.1.7 Bidrag fra prisfleksibelt elforbrug og lagring

⁴² Disse systemer er slet ikke modelleret, dvs. der antages ingen budområdeoverskridende udvekslinger fra disse tredjelande.

⁴³ Disse systemer er modelleret som eksogene bedste skøn over budområdeoverskridende udvekslinger med modellerede zoner.

Data leveres af TSO'er, der har direkte sammenkoblinger med disse systemer, og data bør afspejle de forventede markedsvilkår og driftspraksis (herunder specifikke tilslutningsaftaler).

ERAA-metoden (artikel 4, stk. 3 og 5) indeholder krav til, hvordan man modellerer prisfleksibelt elforbrug og lagring. Ikkefossile fleksible teknologier har imidlertid endnu ikke været i fokus for gennemførelsen af ERAA. Efterhånden som energiomstillingen fortsætter, og forretningsmodellerne udvikles, bliver det vigtigere at skærpe ERAA-gennemførelsen, så der tages højde for ikkefossile fleksible ressourcer og andre ressourcer, der støttes under fleksibilitetsforanstaltninger (f.eks. bedre afspejling af rampingbegrænsninger for den økonomiske lastfordelingsmodel, bedre hensyntagen til indtægter fra systemydelse⁴⁴ for så vidt angår vurderingen af den økonomiske levedygtighed, bedre vurdering af lokale ressourcer, f.eks. varmepumper, udbredelsen af elektriske køretøjer osv.), kan ERAA ikke blot tage korrekt højde for bidraget fra prisfleksibelt elforbrug og lagring, men også give relevant input til vurderingen af fleksibilitetsbehov og dermed sikre medlemsstaterne mod dobbeltarbejde.

4.1.8 Gennemsigtighed og interaktion med interessenter

ERAA-metoden (artikel 9 og 11) indeholder allerede krav om gennemsigtighed og interaktion med interessenter. Bestræbelserne på at øge gennemsigtigheden bør videreføres. Interessenter og tilsynsmyndigheder har f.eks. anmodet om offentliggørelse af ERAA-resultater, der angiver fordelingen af ikke-leveret energi pr. time. Sådanne oplysninger er afgørende for, at medlemsstaterne og interessenterne kan afgøre, i hvilket omfang en knaphedshændelse udgør en alvorlig trussel mod forsyningssikkerheden og bør medtages i ERAA. Input (artikel 5 i ERAA-metodologien), der ikke er medlemsstatsspecifikke, men anvendes som standardværdier på tværs af budområder i ERAA-modellen (f.eks. omkostningsindikatorer for ressourcer, deratingfaktorer), bør gøres offentligt tilgængelige af ENTSO-E (med ACER's tilsyn).

4.2 Strømlining af Kommissionens godkendelsesproces for kapacitetsmekanismer

Der kræves en godkendelse i form af en afgørelse fra Kommissionen, før der lovligt kan ydes statsstøtte via en kapacitetsmekanisme. Vedtagelse af en afgørelse om statsstøtte til en national kapacitetsmekanisme kræver en vurdering af dens forenelighed med kravene i elektricitetsforordningen (artikel 20-27) og i afsnit 4.8 i CEEAG.

For at imødekomme medlemsstaternes bekymringer og fremskynde godkendelsen af kapacitetsmekanismer foreslår Kommissionen at udvikle en *forenklet statsstøtteprocedure* for udformning af kapacitetsmekanismer, der følger foruddefinerede standardmodeller baseret på bedste praksis, og som derfor kan forventes at begrænse konkurrenceforvridninger. Denne forenklete procedure vil blive foreslået som led i de nye rammebestemmelser for statsstøtte, der er nævnt under søjle 2 i meddelelsen om kompasset for konkurrenceevnen⁴⁵.

For at muliggøre den krævede juridiske vurdering i henhold til elektricitetsforordningen og statsstøttereglerne og for at kunne give den nødvendige vejledning vedrørende de ofte komplekse nationale udformninger, bør denne forenklete procedure omfatte et sæt af krævede elementer

⁴⁴ ERAA-metodologien (artikel 6, stk. 9, litra b)) gør det muligt at tage højde for alle indtægtskilder, herunder indtægter fra systembærende tjenester, der er afgørende for lagringsteknologier og prisfleksibelt elforbrug. Dette bør gøres obligatorisk.

⁴⁵ 29.1.2025 COM(2025) 30 final: eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0030.

vedrørende udformning. Selv om en afgørelse om statsstøtte fortsat vil være nødvendig for at godkende en kapacitetsmekanisme, kan drøftelserne med Kommissionen fremskyndes betydeligt for de medlemsstater, der følger den forenkledede procedure.

Den foreslåede forenkledede procedure vil omfatte de to mest almindelige udformninger af kapacitetsmekanismer – en til markedsdækkende kapacitetsmekanismer til centrale købere og en til strategiske reserver – og den skal sammenfatte de centrale elementer, som medlemsstaterne skal fremlægge i form af en tjekliste.

Hvis medlemsstatens planlagte kapacitetsmekanisme i sin udformning er i overensstemmelse med alle elementer i tjeklisten, vil Kommissionen gå videre med en hurtig vedtagelse af en statsstøtteafgørelse, uden at der er behov for yderligere drøftelser om udformningen.

Kravene til denne forenkledede procedure kan indeholde følgende:

- Medlemsstaterne kan anvende den forenkledede procedure, hvis de *baserer sig på den seneste ERAA-rapport* (godkendt af ACER) for at påvise ordningens nødvendighed. Som beskrevet i punkt 4.1 vil ERAA-metodologien i fremtiden blive forenklet, og medlemsstaterne vil få yderligere fleksibilitet til at begrunde deres ordning på grundlag af ERAA.
- Som en yderligere forenkling for at fremskynde godkendelsesprocessen for kapacitetsmekanismen, vil Kommissionen anmode ACER om at beregne en *referenceværdi for tabt belastning* for alle medlemsstater, hvor de nuværende erfaringer udnyttes for at øge effektiviteten og gøre beregningen mere ensartet. ACER bør også stille referenceomkostningsindikatorer til rådighed på EU-plan med brug af eksisterende undersøgelser af omkostningerne ved ny indtræden og de bedste tilgængelige økonomiske undersøgelser. Disse referenceværdier (som ACER omgående stiller til rådighed) sætter medlemsstaterne i stand til hurtigt at fastsætte pålidelighedsstandarder, hvis de beslutter at benytte ACER's beregninger.
- Med hensyn til den overordnede proces for godkendelse af kapacitetsmekanismer kan medlemsstater, der endnu ikke har vedtaget deres gennemførelsesplan, forelægge planen for Kommissionen i god tid inden den foreslåede ordning. Medlemsstaterne kan gennemføre de foreslåede reformer i gennemførelsesplanen parallelt med indførelsen af ordningen. Medlemsstater, der allerede har forelagt en gennemførelsesplan og modtaget en udtalelse fra Kommissionen, er ikke forpligtede til at udarbejde en ny gennemførelsesplan.
- Endelig bør ordningen med hensyn til udformningen være i overensstemmelse med et nødvendigt sæt elementer vedrørende udformningen. Kommissionen vil redegøre nærmere for denne bedste praksis som led i forslaget til den nye ramme for statsstøtte.

5. KONKLUSION OG NÆSTE SKRIDT

På grundlag af gennemgangen af proceduren for ansøgning om kapacitetsmekanismer i henhold til elektricitetsforordningens kapitel IV konkluderer Kommissionen, at en række elementer kan strømlines, og at proceduren under visse omstændigheder kan forenkles.

I henhold til elektricitetsforordningens artikel 69, stk. 3, skal Kommissionen senest den 17. april 2025 fremsætte forslag med henblik på at forenkle processen for vurdering af kapacitetsmekanismer, hvor det er relevant.

Et sådant forslag er nærmere beskrevet i bilag I til udkast til meddelelse fra Kommissionen om rammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for den rene industriaftale (rammebestemmelser for statsstøtte til den rene industriaftale – CISAF). Medlemsstaterne vil blive hørt om forslaget, inden det vedtages.

Kommissionens holdning til denne rapport berører ikke dens eventuelle holdning til en national gennemførelsesforanstaltnings forenelighed med EU-retten.